

Retaule gòtic de Santa Maria de Rubió

Rubió

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Església de Santa Maria de Rubió
Alçada: 631

Coordenades:

Latitud: 41.64418
Longitud: 1.56977
UTM Est (X): 380893
UTM Nord (Y): 4611259

Classificació

Número de fitxa 08185 - 60
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Medieval Gòtic
Segle XIII
Any 1275-1300
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Restaurat
Protecció Física
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Religios/Cultural
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Vic. Carrer Santa Maria, 1. 08500. Vic

Fitxes associades:

[Església Santa Maria de Rubió](#)

Autoria de la fitxa Núria Cabañas. Web Cultura, SCP.

Data de registre de la fitxa: dt., 30/11/2021 - 18:18

Descripció

El Retaule de Rubió, conservat “in situ” a l'església de Santa Maria de Rubió és d'estil gòtic i fou pintat amb pintura a tremp sobre fusta durant l'últim quart del segle XIV pel Mestre de Rubió. Es tracta d'una obra dedicada a la Mare de Déu, que combina els goigs de Maria i les penalitats de Crist i al cicle de la Passió. El retaule està estructurat amb un cos central i dos brancals finalitzats amb un pinacle. Aquests cossos estan separats entre si per quatre muntants finalitzats amb un pinacle daurat en forma de fletxa. Al cos central està precedit per la coronació de la Mare de Déu com a representació essencial amb el calvari al damunt. Els cossos laterals s'hi representen escenes vinculades al goig de la Mare de Déu i a la divinitat de Crist; així s'hi representa la Anunciació, la Nativitat, l'Epifania, la Resurrecció, l'Ascensió i la Pentecosta (ordenats de dalt a baix i d'esquerra a dreta). Els muntants que separen els cossos principals hi ha representat els apòstols i profetes que associen l'Antiga Llei amb la Nova, alguns d'ells amb atributs que permeten la seva identificació, com Sant Pere amb les claus La predel·la, situada a la part inferior del retaule, explica escenes associades a la Passió i relacionades també amb el dolor de la Mare i a la humanitat de Crist. Les escenes representen l'oració a l'hort, el petó de Judes, Jesús davant els Caifàs, la flagel·lació, Jesús camí cap el Calvari i finalment la Pietat (ordenats d'esquerra a dreta).

Observacions:

El retaule fou netejat i restaurat “in situ” entre els anys 1986 i 1989 per l'SPAL. L'any 1995 el retaule fou desmuntat i restaurat al Taller Asturiol de Barcelona. Durant les obres de restauració és va fer una còpia de la Predel·la amb les escenes de la passió que és la que es pot contemplar junt al Retaule. L'original es troba al Museu Episcopal de Vic.

Història

El retaule fou pintat pel Mestre de Rubió per encàrrec de la família Boixadors entre els anys 1275 i 1300, quan era senyora de Rubió Francesca de Timor, que va contraure matrimoni amb Berenguer de Boixadors. Per aquesta raó, els escuts que recorren el guardapols, una cérvola d'argent sobre fons de gules, es pot relacionar amb l'escut de la nissaga Timor-Boixadors. El Mestre de Rubió és un pintor anònim català molt influenciat per l'estil itàligòtic. La marcada influència d'estil italià fa pensar que hagués estat format a Barcelona a redós del taller dels germans Serra, tot i que també s'ha relacionat el mestre de Rubió directament amb el taller del pintor Ramon Destorrents. El juliol de 1936, amb l'arribada de la Guerra Civil, membres de l'Ateneu Igualadí de la Classe Obrera, es van dirigir a Rubió i van desmuntar el retaule traslladant-lo a Igualada i amagant-lo a les golfes de l'Ateneu. L'any 1939 el retaule va passar a la custòdia del “Servicio de Recuperación Artística Nacional”. L'any 1944 a petició de l'alcalde i el rector es va sol·licitar a la Diputació de Barcelona una subvenció per restaurar-lo. Entre els anys 1944 i 1946 es va dur a terme sota la direcció del Sr. Grau. L'any 1994-1995 es va dur a terme una nova restauració i l'any 2012 una nova neteja i consolidació.

Bibliografia

AINAUD, J. (1949): El retaule de Rubió dintre la pintura catalana del segle XIV a Miscellanea Aqualatensia, núm. 1. Igualada. Centres d'estudis Comarcals de l'Anoia.

ALCOY, R. (2006): El mestre de Santa Maria de Rubió. Una personalitat enigmàtica del gòtic català a Revista d'Igualada. Núm. 22. Igualada.

MARIMON, L. (1985): Rubió i el seu retaule: una gran obra d'art a la nostra comarca. Fira de setembre, Igualada.

VILAMALA, I (Coord): Esborrany del Pla Especial Urbanístic de Protecció del Patrimoni i Catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Rubió (Anoia). Volum I/III. SPAL, octubre de 2017. Diputació de Barcelona – Àrea de Territori i Sostenibilitat.

Enllaços d'interès:

<https://www.museuartmedieval.cat/ca/colleccions/gotic/predella-del-retaule-de-l...>

<https://www.diba.cat/es/web/sala-de-premsa/-/retaule-rubio>

